ליקוטי עצות — דיבור

דִּבּוּר – גָּדֵל כֹּחוֹ לַטּוֹב, וְכֵן לְהֵפֶךְ חַ"וא. עַל־יְדֵי דְּבָרִים בְּטֵלִים וְלָשׁוֹן הָרָע בָּא עֲנִיּוּת, וְעַל־יְדֵי צְדָקָה לַתַּלְמִיד חָכָם מְתַקְּנִים זֹאת וְזוֹכִין לַעֲשִׁירוּת: (לק"א סי' ד' אות ח')

ב. עַל־יְדֵי שֶׁמְּדַבְּרִים בְּהַתּוֹרָה בְּדִבּוּרִים, מֵאִיר לוֹ הַדִּבּוּר לְכָל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, עַד שֶׁזּוֹכֶה לִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכֶה לָבוֹא לִתְבוּנוֹת הַתּוֹרָה לְעָמְקָא [עַיֵּן תַּלְמוּד תּוֹרָה אוֹת י' וְי"א]: (לק"א סי' י"א אות א')

ג. עַל־יְדֵי שְׁלֵמוּת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, דְּהַיְנוּ עַל יְדֵי קְדֻשַּׁת הַדִּבּוּר, שֶׁמַּרְבֶּה לְדַבֵּר דִּבּוּרֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה וּתְחִנּוֹת וּבַקָּשׁוֹת וְשִׂיחוֹת בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וְנִזְהָר מִדִּבּוּרִים פְּגוּמִים שֶׁהֵם לָשׁוֹן הָרָע וּשְׁקָרִים וְכוּ', עַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְתִקּוּן הַבְּרִית. וְכֵן לְהֵפֶךְ, עַל־יְדֵי תִּקּוּן הַבְּרִית זוֹכִין לִשְׁלֵמוּת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ: (לק"א סי' י"ט אות ג')

ד. דִּבּוּר שֶׁאֵינוֹ נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל אֵינוֹ נִקְרָא דִּבּוּר כְּלָל. וְתִקּוּן הַדִּבּוּר שֶׁיִּהְיֶה נִשְׁמָע וְנִתְקַבֵּל הוּא עַל־יְדֵי הַשָּׁבַח שֶׁמְּשַׁבְּחִין אֶת הַצַּדִּיקִים אֲמִתִּיִּים. וְזֶה הוּא תִּקּוּן הַכְּלָלִי לְהַדִּבּוּר: (לק"א סי' כ"ט אות א' ב' י')

ה. הַדִּבּוּר הוּא כְּלִי הַשֶּׁפַע שֶׁבָּהֶם מְקַבְּלִין הַשֶּׁפַע. וּלְפִי הַדִּבּוּר כֵּן הַשֶּׁפַע – אִם הַדִּבּוּר הוּא בִּשְׁלֵמוּת וּבְמִלּוֹאָהּ, אֲזַי יְכוֹלִין לְקַבֵּל בָּהֶם רֹב שֶׁפַע וְכוּ'. בִּשְׁבִיל זֶה צְרִיכִין לְהִתְפַּלֵּל בְּדִבּוּרִים דַּיְקָא: (לק"א סי' ל"ד אות ג')

ו. כְּשֶׁפּוֹגְמִין בְּהַדִּבּוּר שֶׁהוּא רוּחַ פִּיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אֲזַי עַל־יְדֵי הַפְּגָם נַעֲשָׂה מֵרוּחַ פִּיו רוּחַ סְעָרָה. וְרוּחַ סְעָרָה הַזֶּה הוּא מְקַטְרֵג הַגָּדוֹל, שֶׁמְּמֻנּוּ בָּאִים כָּל הַקִּטְרוּגִים וְכָל הַנִּסְיוֹנוֹת, וְהוּא מַסְעֵר גּוּפֵיהּ דְּבַר נָשׁ. וְכָל הַמַּלְשִׁינוּת וְהָרָעוֹת שֶׁדּוֹבְרִים עַל אָדָם בָּא מֵרוּחַ סְעָרָה הַזֶּה. כִּי הוּא בְּחִינַת קֵץ כָּל בָּשָׂר, שֶׁעוֹשֶׂה קֵץ וְסוֹף לְכָל בָּשָׂר. וְכָל זֶה בָּא עַל־יְדֵי פְּגַם הַדִּבּוּר: (לק"א סי' ל"ח אות ב')

ז. תִּקּוּן הַדִּבּוּר הוּא עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁלּוֹמְדִים בַּעֲנִיּוּת וּבְדַחֲקוּת בְּעֵת שֶׁצָּר לָאָדָם. וְעַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד, וּמְגָרֵשׁ כָּל בַּעֲלֵי הַדִּין וְכָל סִטְרָא דְּמָסָאבָא. וְעַל יְדֵי זֶה מְתַקֵּן הַדִּבּוּר וּמַעֲלֵהוּ לְשָׁרְשׁוֹ. וְאָז הַדִּבּוּר יוֹצֵא בְּשִׁיר וְשֶׁבַח וְהַלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְפַּלֵּל לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְעַל־יְדֵי זֶה יְזַכֶּה לְדַבֵּר בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ בְּשַׂלְהֶבֶת הַגְּבוּרוֹת, וְיעוֹרֵר אֶת עַצְמוֹ לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְדִבּוּר אֱמֶת, לְמוּבְחָר הָאֱמֶת שֶׁיֵּשׁ בְּהַדִּבּוּר, הַיְנוּ שֶׁיְּדַבֵּר לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בֶּאֱמֶת גָּדוֹל לַאֲמִתּוֹ, וִיפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתוֹ וִידַבֵּר בַּחֲמִימוּת שֶׁבַּלֵּב דִּבְרֵי אֱמֶת שֶׁבַּלֵּב בְּהִתְעוֹרְרוּת בְּתִשׁוּבָה, עַד שֶׁיֵּרָאֶה פְּחִיתוּתָיו וּגְדֻלַּת הַבּוֹרֵא עַד שֶׁיָּבוֹא לְבוּשָׁה גְּדוֹלָה עַל־יְדֵי זֶה, לְהִתְבַּיֵּשׁ מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל גֹּדֶל פְּשָׁעָיו וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי זֶה יְזַכֶּה לְאוֹר הַתְּפִלִּין שֶׁהֵם בְּחִינַת דְּבֵקוּת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהֵם בְּחִינַת קֶרוּן עוֹר הַפָּנִים. וְעַל יְדֵי זֶה מוֹחֲלִין לוֹ כָּל עֲוונוֹתָיו וּמְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּעֵץ הַחַיִּים (עַיֵּן בּוּשָׁה אוֹת ב'): (שם אות ד' ה')

ח. צָרִיךְ לְזָהֵר מִלִּשְׁמֹעַ דִּבּוּרִים שֶׁל רָשָׁע שֶׁהוּא בַּר דַּעַת, כִּי דִּבּוּרָיו הֵם אֲוִירִים אַרְסִיִּים שֶׁל נָאוּף וּמוֹלִידִים נָאוּף בְּהַשּׁוֹמֵעַ: (לק"א סי' מ"ג)

ט. הַדִּבּוּרִים שֶׁאֵינָם דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים, גּוֹרְמִים שֶׁנִּתְעוֹרֵר סְכוֹת נוֹצְרִים, סָכַת אֱמוּת הָעוֹלָם, וּמִתְגַּבֵּר יְמִין שֶׁקֶר, וּמִתְגַּבֵּר הַגָּלוּת, וּמִתְרַחֲקִים מִקְּדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַל־יְדֵי זֶה נִתְעַלֵּם הָרַבִּי הָאֱמֶת וּמִתְגַּבֵּר רִיב וּמַחְלֹקֶת, וַאֲזַי הַשְׁכֵּינָה אֵיהִי רִיב עַל בְּנָהָא בְּגָלוּתָא שֶׁגָּלוּ מִשֻּׁלְחָן אֲבִיהֶם וּמֵאַרְצָם יָצְאוּ. אֲבָל עַל־יְדֵי דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים שֶׁהוּא תְּפִלָּה בְּכֹחַ, מִתְגַּבֵּר הָאֱמֶת וְכוּ' (עַיֵּן תְּפִלָּה אוֹת מ"ה): (לק"א סי' מ"ח)

י. עַל יְדֵי לָשׁוֹן הָרָע מִתְגַּבֵּר הַכֹּחַ הַמַּדָּמֶה. כִּי עַל־יְדֵי לָשׁוֹן הָרָע מִסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ הַדַּעַת וְנוֹפֵל מֵאַהֲבַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְנוֹפֵל לְאַהֲבַת הַבַּהֲמִיּוּת שֶׁהֵם כָּל הַתַּאֲווֹת, שֶׁכָּלָם בָּאִים מִכֹּחַ הַמַּדָּמֶה שֶׁהוּא כֹּחַ הַבַּהֲמִיּוּת שֶׁמִּתְגַּבֵּר בְּיוֹתֵר עַל־יְדֵי לָשׁוֹן הָרָע. וְעַל־יְדֵי זֶה נִפְגָּם הַזִּכָּרוֹן וְנוֹפֵל לְשִׁכְחָה שֶׁהִיא מִיתַת הַלֵּב, שֶׁמֵּת לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ וְאֵינוֹ מֵשִׂים עַל לִבּוֹ לִזְכֹּר בְּכָל יוֹם בְּעָלְמָא דְּאָתֵי, שֶׁשָּׁם עִקַּר הַחִיּוּת הַנִּצְחִי. וְהוּא בְּחַיָּיו חָשׁוּב כַּמֵּת, מֵאַחַר שֶׁאֵינוֹ מֵשִׂים עַל לִבּוֹ לִזְכֹּר תַּכְלִיתוֹ הַנִּצְחִי בְּכָל יוֹם: (לק"א סי' נ"ד אות ד' ה')

יא. עַל־יְדֵי לָשׁוֹן הָרָע אֵין מִתְקַיְּמִים לוֹ בָּנִים וְזָכָרִים: (שם אות ד')

יב. כְּשֶׁהַדּוֹר אֵינָם שׁוֹמְרִים אֶת פִּיהֶם מִלָּשׁוֹן הָרָע וּמִשְׁאָרֵי דִּבּוּרִים פְּגוּמִים, עַל־יְדֵי זֶה נִכְשָׁלִים חַ"ו כְּשֹׁרֵי הַדּוֹר בְּגֵאוּת, וְהוּא בְּחִינַת גָּלוּת הַשְּׁכִינָה: (לק"א סי' נ"ח. י')

יג. עַל־יְדֵי תַּאֲוַת אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה נִמְשָׁךְ הַדִּבּוּר לַגְּלוּת לְמַצַּר הַגָּרוֹן לְהָעֹרֶף, וְעַל יְדֵי זֶה אֵינוֹ יָכוֹל לְדַבֵּר שׁוּם דִּבּוּר לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְהַתִּקּוּן לָזֶה תַּעֲנִית: (לק"א סי' ס"ב אות ה')

יד. עַל־יְדֵי דִּבּוּרִים רָעִים כְּגוֹן לָשׁוֹן הָרָע, רְכִילוּת, שְׁקָרִים, לֵיצָנוּת, חֲנָפָה אוֹ מְבַיֵּשׁ פְּנֵי חֲבֵרוֹ בָּרַבִּים בְּדְבָרִים, וְנִבּוּל פֶּה, וּדְבָרִים בְּטֵלִים וּשְׂאָרֵי דִּבּוּרִים רָעִים, וּבִפְרָט כְּשֶׁמְּדַבֵּר לָשׁוֹן הָרָע עַל צַדִּיקִים וּכְשֵׁרִים, עַל־יְדֵי כָּל אֵלּוּ הַדִּבּוּרִים רָעִים עוֹשִׂים כְּנָפַיִם לְהַנָּחָשׁ שֶׁיּוּכַל לְעוֹפֵף וּלְהַזִּיק לְהָעוֹלָם מְאֹד חַ"ו. הֵינוּ שֶׁעַל יְדֵי זֶה מִתְגַּבֶּרֶת וּמִתְפַּשֶּׁטֶת חָכְמַת הַפִּילוֹסוֹפִים וְהָאֶפִּיקוֹרְסִים בָּעוֹלָם שֶׁהֵם הֵם בְּחִינַת הַנָּחָשׁ הַקַּדְמוֹנִי, שֶׁמִּתְגַּבֶּרֶת וּמְעוֹפֶפֶת חָכְמָתָם הָרָעָה חַ"ו עַל־יְדֵי דִּבּוּרִים רָעִים הַנַּ"ל, וּמַזִּיקִים מְאֹד מְאֹד לְהָעוֹלָם. אֲבָל עַל־יְדֵי דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים עוֹשִׂים כְּנָפַיִם דִּקְדֻשָּׁה: (לק"א סי' ס"ג)

טו. צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל שֶׁיַּעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל הַטִּפֵּי דָּמִים שֶׁנִּמְצָאִים בּוֹ, דְּהַיְנוּ שֶׁיְּדַבֵּר הַרְבֵּה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, עַד שֶׁיִּהְיוּ נַעֲשִׂים מִכָּל הַדָּמִים דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְאָז יִזְכֶּה לְשָׁלוֹם וְיבַטֵּל כָּל מִדַּת הַנִּצָּחוֹן וּמַחְלֹקֶת. כִּי מִדַּת הַנִּצָּחוֹן וּמַחְלֹקֶת וּמִלְחָמָה נִמְשָׁךְ מִדָּמִים שֶׁעֲדַיִן לֹא עָבַד בָּהֶם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ: (לק"א סי' ע"ה)

טז. עַל־יְדֵי דִּבּוּרֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה מַעֲלִין כָּל הַנִּיצוֹצוֹת הַנִּפּוּלִין, וְנִתְתַּקְּנִין וְנִתְחַדְּשִׁין כָּל הָעוֹלָמוֹת הַנִּפּוּלִין, וְנֶחֱשָׁב כְּאִלּוּ בָּרָא שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְכָל הָעוֹלָמוֹת מֵחָדָשׁ. עַל־כֵּן צְרִיכִין לְדַבֵּר רַק דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים וְלֹא דִּבּוּרִים אֲחֵרִים, כְּדֵי לְהַעֲלוֹת הַנִּיצוֹצוֹת וּלְתַקֵּן כָּל הָעוֹלָמוֹת. וְעַל־יְדֵי זֶה יִתְקָרֵב בִּיאַת הַמָּשִׁיחַ: (שם)

יז. צְרִיכִין לְדַבֵּר הַרְבֵּה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה עַד שֶׁיִּהְיֶה הַגּוּף בָּטֵל לְגַמְרֵי כְּאַיִן וּכְאֶפֶס. וְזֶה זוֹכִין עַל־יְדֵי יִרְאָה וְעַל־יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְשָׁלוֹם, וְעַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁכִין כָּל הַבְּרָכוֹת: (שם)

יח. הַדִּבּוּר דִּקְדֻשָּׁה, דְּהַיְנוּ דִּבּוּרֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, הוּא גָּבוֹהַּ וְיָקָר מְאֹד. כִּי הַדִּבּוּר דִּקְדֻשָּׁה הוּא בְּחִינַת הַשְּׁכִינָה, בְּחִינַת הִתְגַּלּוּת מַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְהוּא בְּחִינַת רוּחוֹ שֶׁל מָשִׁיחַ, וּבְחִינַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וּבְחִינַת תְּחִיַּת הַמֵּתִים, בְּחִינַת יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ: (לק"א סי' עח)

יט. גַּם הַדִּבּוּר הוּא בְּחִינַת אֵם הַבָּנִים. הֵינוּ כְּמוֹ שֶׁהָאֵם הוֹלֶכֶת תָּמִיד עִם בְּנָהּ אֲפִלּוּ לַמְּקוֹמוֹת הַמְטֻנָּפִים וְאֵינָהּ שׂוֹנַאַת אוֹתוֹ, כֵּן הַדִּבּוּר הוֹלֵךְ עִם הָאָדָם תָּמִיד אֲפִלּוּ בִּמְקוֹם הַטִּנּוֹפֶת וּמַזְכִּיר אוֹתוֹ תָּמִיד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. הֵינוּ, שֶׁאֲפִלּוּ אִם הָאָדָם מָנֹחַ חַ"ו בְּשֶׁפֶל הַמַּדְרֵגָה מְאֹד, בְּמָקוֹם שֶׁהוּא חַ"ו, אַף עַל פִּי כֵן עַל־יְדֵי הַדִּבּוּר יָכוֹל לְהַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְעוֹלָם. הֵינוּ שֶׁאֲפִלּוּ אִם הוּא בַּמָּקוֹם שֶׁהוּא, אִם יִתְחַזֵּק גַּם שָׁם לְדַבֵּר עַל כָּל פָּנִים דִּבּוּרִים קְדוֹשִׁים שֶׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, אוֹ לָשׂוּחַ עִם רַבּוֹ אוֹ חֲבֵרוֹ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם, יָכוֹל לְהַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְעוֹלָם אֲפִלּוּ שָׁם בַּמְּקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים מְאֹד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהֵם בְּחִינַת מְקוֹמוֹת הַמְטֻנָּפִים, אֲפִלּוּ אִם נָפַל לְמָקוֹם שֶׁנָּפַל רַחֲמָנָא לִצְלָן. כִּי הַדִּבּוּר אֵינוֹ מַנִּיחַ אוֹתוֹ לִשְׁכֹּחַ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְהָבֵן הַדָּבָר הֵיטֵב מְגֹדָּל כֹּחַ הַדִּבּוּר, וְהוּא עֵצָה נִפְלָאָה וְנוֹרָאָה לְמִי שֶׁחָפֵץ בֶּאֱמֶת לְבַל יְאַבֵּד עוֹלָמוֹ לְגַמְרֵי חַ"ו: (שם)

כ. כָּל הַדִּבּוּרִים הֵם בְּחִינַת גְּבוּרוֹת וְצָרִיךְ לְהַמְתִּיקָם. וְהַהַמְתָּקָה הוּא עַל־יְדֵי לִמּוּד הַתּוֹרָה וְדִבּוּרִים טוֹבִים שֶׁמְּדַבְּרִים. עַל־כֵּן צָרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת הַדִּבּוּר מְאֹד וְלִבְלִי לְדַבֵּר דִּבּוּרִים רָעִים, וּבִפְרָט לָשׁוֹן הָרָע חַ"ו. מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁצָּרִיךְ לִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד מִלְּדַבֵּר חַ"ו עַל צַדִּיק, שֶׁלֹּא יִתְגַּבְּרוּ הַדִּינִים חַ"ו. וְעַל־יְדֵי אֵלּוּ הַדִּבּוּרִים רָעִים יְכוֹלִים לִגְרֹם שֶׁיִּפֹּל הַצַּדִּיק הַדּוֹר מִמַּדְרֵגָתוֹ חַ"ו, כְּשֶׁאֵינוֹ בַּעַל כֹּחַ גָּדוֹל לְהַמְתִּיק אֵלּוּ הַגְּבוּרוֹת הַקָּשׁוֹת אוֹ שֶׁיִּסְתַּלֵּק עַל־יְדֵי זֶה. וַאֲזַי, עַל־יְדֵי הִסְתַּלְּקוּתוֹ נִשְׁמָתוֹ מַמְתֶּקֶת אֵלּוּ הַגְּבוּרוֹת הַנַּ"ל: (לק"א סי' ר"ז)

כא. כְּשֶׁאָדָם יוֹשֵׁב לְדַבֵּר מֵחֲבֵרוֹ זֶה בְּחִינַת יוֹמָא דִּדִינָא, כִּי הוּא יוֹשֵׁב וְדָן אֶת חֲבֵרוֹ. וְצָרִיךְ לִזָּהֵר מִזֶּה מְאֹד, וּלְהִסְתַּכֵּל עַל עַצְמוֹ הֵיטֵב אִם הוּא רָאוּי לָזֶה לִשְׁפֹּט אֶת חֲבֵרוֹ כִּי הַמִּשְׁפָּט לֵאלֹקִים הוּא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל: "אַל תָּדִין אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹמוֹ". וּמִי הוּא שֶׁיָּכוֹל לֵידַע וּלְהַגִּיעַ לִמְקוֹם חֲבֵרוֹ, כִּי אִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַדּוֹ: (לק"ת סי' א' אות י"ד)

כב. עִקַּר קִיּוּם וּשְׁלֵמוּת הַדִּבּוּר הוּא עַל־יְדֵי אֱמֶת. וְלָזֶה זוֹכִין עַל־יְדֵי הַלֵּל וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעַל־יְדֵי לִמּוּד הֲלָכוֹת, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה מְאִירִין כָּל קַוֵּי הָאֱמֶת בְּכָל חֶלְקֵי הַדִּבּוּר וּמַשְׁלִימִין הַדִּבּוּר. וְאָז זוֹכִין לִשְׁלֵמוּת הַדִּבּוּר שֶׁהוּא בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁמְּקֻשָּׁר לְשַׁבָּת וְכוּ'. [עַיֵּן אֱמֶת וֶאֱמוּנָה אוֹת מ"ם]: (לק"ת סי' ב' אות א' ב' ד' ה')

כג. הַדִּבּוּר יֵשׁ לוֹ כֹּחַ גָּדוֹל מְאֹד, עַל־כֵּן צָרִיךְ לְהַרְבּוֹת מְאֹד בְּדִבּוּרֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה וּתְחִנּוֹת וּבַקָּשׁוֹת. וּבְיוֹתֵר בְּדִבּוּרִים וְשִׂיחוֹת בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ. וְאִם יִהְיֶה חָזָק בָּזֶה כָּל יְמֵי חַיָּיו, בְּוַדַּאי יִזְכֶּה לְאַחֲרִית טוֹב בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא לָנֶצַח. [עַיֵּן הִתְבּוֹדְדוּת וּלְעֵיל בְּאוֹת י"ט מְגֹדָּל כֹּחַ הַדִּבּוּר]: (לק"ת סי' צ"ו)